

Warszawa, 13 kwietnia 2017 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Prawo konsularne

(druk nr 477)

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem ustawy o zmianie ustawy – Prawo konsularne jest zagwarantowanie bezpłatnego wydawania przez konsula dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów adresatom ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz niektórych innych ustaw, która wejdzie w życie w dniu 21 kwietnia 2017 r.

Powyższą ustawą rozszerzono zakres podmiotowy uprawnionych do korzystania z ulg w publicznym transporcie zbiorowym o dwie grupy osób: dzieci i młodzież, nie dłużej niż do ukończenia 18 roku życia, w okresie pobierania nauki języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim oraz nauczycieli uczących języka polskiego lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w:

- 1) szkołach społecznych prowadzonych przez polonijne organizacje oświatowe, stowarzyszenia rodziców i polskie parafie – zarejestrowanych w bazie Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą;
- 2) sekcjach polskich funkcjonujących w szkołach działających w systemach oświaty innych państw;
- 3) szkołach europejskich działających na podstawie Konwencji o Statucie Szkół Europejskich.

W wyniku wprowadzonych zmian wymienionym grupom osób będą przysługiwały ulgi w publicznym transporcie zbiorowym w takiej samej wysokości, jak w przypadku odpowiednich grup wiekowych i zawodowych w Polsce. Dokumenty poświadczające

uprawnienie do korzystania z ulgowych przejazdów osób, o których mowa wyżej ma wydawać oraz przedłużać ich ważność konsul Rzeczypospolitej Polskiej właściwy ze względu na siedzibę szkoły.

Ustawa wejdzie w życie z dniem 21 kwietnia 2017 r.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę w dniu. Projekt ustawy stanowił przedłożenie rządowe (druk sejmowy nr 1449). Prace nad ustawą prowadziły Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisja Łączności z Polakami za Granicą, które zarekomendowały przyjęcie ustawy bez poprawek (druk sejmowy nr 1467). W drugim czytaniu nie zgłoszono poprawek i przystąpiono niezwłocznie do trzeciego czytania.

III. Uwagi szczegółowe

Jak wynika z art. 2 ustawy ma ona wejść w życie z dniem 21 kwietnia 2017 r.

Z uwagi na charakter zmian wprowadzanych tą ustawą data jej wejścia w życie została skorelowana z datą wejścia w życie ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz niektórych innych ustaw.

Zgodnie w art. 4 ust. 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, w uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym.

Ustalając termin wejścia ustawy w życie, ustawodawca nie wziął pod terminów określonych dla pozostałych uczestników procesu legislacyjnego, w szczególności wynikającego z art. 122 ust. 2 Konstytucji 21-dniowego terminu podjęcia decyzji przez Prezydenta RP.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 24 lipca 2013 r. Kp 1/13 przypomniał, że wyznaczając dzień wejścia w życie aktu normatywnego w opisany wyżej sposób, a przy tym

nie zapewniając odpowiedniego czasu na podpisanie ustawy i jej ogłoszenie, ryzykuje się, że przewidziana *vacatio legis* może – wbrew intencjom twórcy ustawy – ulec niebezpiecznemu skróceniu, a w skrajnych okolicznościach termin wejścia ustawy w życie może zbiec się albo nawet poprzedzić dzień jej ogłoszenia. Trybunał wskazał również, że określenie dnia wejścia ustawy zmieniającej w życie z pominięciem zagwarantowanego Prezydentowi w art. 122 ust. 2 Konstytucji terminu podjęcia decyzji co do podpisania ustawy stanowi wystarczającą przesłankę stwierdzenia, że naruszono nakaz zachowania odpowiedniej *vacatio legis*.

Przebieg procesu legislacyjnego sprawia, że Prezydent jako uczestnik tego procesu zostaje postawiony w sytuacji, w której podpisując ustawę niezwłocznie, spowodowałby naruszenie standardowej *vacatio legis* albo – korzystając z przysługującego mu konstytucyjnie terminu podpisania ustawy – spowodowałby naruszenie art. 2 Konstytucji i wywodzonej z niego zasady niedziałania prawa wstecz. W każdym więc wypadku musiałyby dojść do naruszenia reguł tworzenia prawa.

Aldona Figura

Starszy legislator